

DOPORUČENÁ LITERATURA K TEMATICKÝM OKRUHŮM K MAGISTERSKÉ STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

Katedra dějin umění FF UP

I. Dějiny umění v Čechách a na Moravě

1. Vyšehradský kodex a nástěnné malby v rotundě sv. Kateřiny ve Znojmě

Anežka Merhautová – Pavel Spunar, *Kodex Vyšehradský. Korunovační evangelistář prvního českého krále*, Praha 2006.

Lubomír Konečný, *Románská rotunda ve Znojmě. Ikonologie maleb a architektury*, Brno 2005.

2. Románské umění v Olomouci

Jana Hrbáčová (ed.), *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*, Olomouc 2009.

Ivo Hlobil, Románská Olomouc údělných knížat, in: Ivo Hlobil – Pavel Michna – Milan Togner, *Olomouc*, Praha 1984, s. 31–39.

3. Cisterciácká architektura v Tišnově a na Velehradě

Jiří Kuthan, Fundace a počátky kláštera cisterciáček v Tišnově, in: Aleš Mudra (ed.), *Gloria Sacri Ordinis Cisterciensis*, Praha 2005, s. 319–330.

Jiří Kuthan – Ivan Neumann, *Ideový program tišnovského portálu a jeho kořeny*, in: Aleš Mudra (ed.), *Gloria Sacri Ordinis Cisterciensis*, Praha 2005, s. 331–364.

Miloslav Pojsl, *Velehrad. Stavební památky bývalého cisterciáckého kláštera*, Brno 1990.

4. Pasionál abatyše Kunhuty. Rukopisy a stavby královny Alžběty Rejčky

Emma Urbánková – Karel Stejskal, *Pasionál Přemyslovny Kunhuty*, Praha 1975.

Jan Květ, *Iluminované rukopisy královny Elišky Rejčky. Příspěvek k dějinám české knižní malby ve století XIV*, Praha 1931.

Bohumil Samek, *Klášter augustiniánů v Brně*, Brno 1993.

5. Mistr Michelské madony; Mistr Vyšebrodského oltáře

Albert Kutal, *České gotické umění*, Praha 1971.

Ivo Hlobil, Neznámá Madona na lvu od Mistra michelské madony (kolem let 1340–1345), *Umění* LIII, 2005, s. 3–20.

Jan Royt, *Středověké malířství v Čechách*, Praha 2002.

Jan Royt, Poznámky k rekonstrukci a ikonografii Vyšebrodského oltáře, in: Aleš Mudra – Michaela Ottová (edd.), *Ars videndi. Professori Jaromír Homolka ad honorem*, Opera Facultatis Theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis, *Historia et historia artium*, 5, Praha 2006, s. 175–194.

6. Malířské cykly Karlštejna a Emauzského kláštera

Hana Hlaváčková, Karlštejn, in: Zuzana Vsetečková (ed.), *Středověká nástěnná malba ve středních Čechách, Průzkumy památek* VI, 1999, Příloha, s. 39–63.

Jan Royt, *Středověké malířství v Čechách*, Praha 2002.

Ivo Hlobil, Církevní kritika výstřední módy císařského dvora Karla IV. a datování nástěnných maleb karlštejnského schodištního cyklu kolem let 1356–1367, *Průzkumy památek* XIII, 2006, Příloha, s. 19–22.

Karel Stejskal, Malby v klášteře Na Slovanech a jejich vztah k evropskému malířství, in: Klára Benešová – Kateřina Kubínová (edd.), *Emauzy, Benediktinský klášter Na Slovanech v srdci Prahy*, Praha 2007, s. 220–266.

7. Matyáš z Arrasu, Petr Parléř – katedrála sv. Víta (architektura)

Ivo Hlobil, Gotické sochařství, in: Anežka Merhautová a kol., *Katedrála sv. Víta v Praze. K 650. výročí založení*, Praha 1994, s. 66–95.

Klára Benešová, Gotická katedrála, in: Anežka Merhautová a kol., *Katedrála sv. Víta v Praze. K 650. výročí založení*, Praha 1994, s. 25–65.

Petr Kratochvíl (ed.), *Velké dějiny Koruny české. Architektura*, Praha 2009.

8. Parléřovské sochařství v Praze (katedrála sv. Víta, Karlův most, Týnský kostel)

Jaromír Homolka, Sochařství, in: Emanuel Poche (ed.), *Praha středověká*, Praha 1983, s. 357–489.

Ivo Hlobil, Gotické sochařství, in: Anežka Merhautová a kol., *Katedrála sv. Víta v Praze. K 650. výročí založení*, Praha 1994, s. 66–95.

Ivo Hlobil, Parléřovská huť a stavba katedrály sv. Víta za Karla IV. (1344/1346–1378), in: *Katedrála sv. Víta. Pamětní vydání k 650. výročí založení Svatovítské katedrály*, sv. I–II, Praha 1994, zvl. sv. I, s. 49–75.

9. Mistr Třeboňského oltáře, krásný sloh

Jan Royt, *Středověké malířství v Čechách*, Praha 2002.

Ivo Hlobil, Třeboňský mistr a Konrád Waldhauser? Poznámka k ikonografii obrazu Zmrtvýchvstání v Národní galerii Praha, *Umění XXXIII*, 1985, s. 270–272.

Albert Kutal, *České gotické sochařství 1350–1450*, Praha 1962.

Jaromír Homolka, Sochařství, in: Emanuel Poche (ed.), *Praha středověká*, Praha 1983, s. 357–489.

Lenka Bobková – Milena Bartlová, *Velké dějiny Koruny české 1210–1402, IV.b.*, Praha 2003, zvl. s. 235–274.

10. Rajhradský oltář a Olomoucká Olivetská hora

Milena Bartlová, *Poctivé obrazy. České deskové malířství 1400–1460*, Praha 2001.

Ivo Hlobil, Olivetská hora kostela sv. Mořice v Olomouci z třicátých let 15. století, in: Alena Martyčáková (red.), *Podzim středověku. Vyhraňování geografických teritorií, městská kultura a procesy vzniku lokálních uměleckých škol ve střední Evropě 15. století*, Brno 2001, s. 45–51.

11. Madona zv. Primavesi – vliv Nicolause Gerhaerta van Leyden na české a středoevropské sochařství; Anton Pilgram v Brně (Olomouci) a ve Vídni

Jaromír Homolka, Sochařství, in: Jaromír Homolka – Josef Krása – Václav Mencl – Jaroslav Pešina – Josef Petráň, *Pozdně gotické umění v Čechách*, Praha 1978, s. 167–254.

Milan Dospěl, Moravský kontext Madony zvané Primavesi, *Umění LV*, 2007, s. 459–469.

12. Vladislavský sál – Benedikt Ried; Mistr Litoměřického oltáře a Svatováclavská kaple, Nástěnné malby v kostele Čtrnácti svatých pomocníků v Kadani

Pavel Kalina, *Benedikt Ried a počátky záalpské renesance*, Praha 2009.

Josef Krása, Nástěnná malba, in: Jaromír Homolka – Josef Krása – Václav Mencl – Jaroslav Pešina – Josef Petráň, *Pozdně gotické umění v Čechách*, Praha 1978, s. 255–314.

Jan Royt, *Středověké malířství v Čechách*, Praha 2002.

Ivo Hlobil, Zázrak sv. Václava na říšském sněmu – glorifikace českého panovníka, in: Ivana Kyzourová (ed.), *Básník a král. Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic v zrcadle jagellonské doby*, Praha 2007, s. 54–56.

Ivo Hlobil – Marek Perůtka (edd.), *Historická Olomouc. Úsvit renesance na Moravě za vlády Matyáše Korvína a Vladislava Jagellonského (1479–1516)*, Olomouc 2009.

13. Zámek v Tovačově a počátky recepcce italské renesance; Stanislav Thurzo a moravský katolický humanismus

Ivo Hlobil – Eduard Petruš, *Humanism and early Renaissance in Moravia*, Olomouc 1999.

Ivo Hlobil, *Psalterium secundum ritum ac consuetudinem chori Ecclesie Olomucensis*, Brno, Conradus Stahel 1499, s. 52, kat. č. 33, s. 53–54, kat. č. 34, Sochař a řezbář činný v Olomouci, Sv. Václav, kolem 1500, s. 54–56, kat. č. 36, Průčelí zámku v Kroměříži, s. 62–63, kat. č. 41, in: Ivana Kyzourová (ed.), *Báseň a král. Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic v zrcadle jagellonské doby*, Praha 2007.

Ivo Hlobil – Marek Perůtka (edd.), *Historická Olomouc. Úsvit renesance na Moravě za vlády Matyáše Korvína a Vladislava Jagellonského (1479–1516)*, Olomouc 2009.

14. Zámek v Bučovicích, zámek v Litomyšli a vila Kratochvíle – reprezentativní příklady stavitelství a dekoratérství internacionálního manýrismu

František Fišer – Milada Lejsková-Matyášová, *Renesanční nástěnné malby na státním zámku v Bučovicích a jejich restaurace*, *Zprávy památkové péče XVI*, 1956, s. 133–143.

Václav Bůžek – Ondřej Jakubec, *Kratochvíle posledních Rožmberků*, České Budějovice 2012.

Jarmila Krčálová, *Zámek v Bučovicích*, Praha 1979.

Hilda Lietzmann, *Das Neugebäude in Wien*, München 1987.

Bohumil Samek (ed.), *Renesanční zámek v Bučovicích*, Brno 1993.

Tomáš Knoz, *Renesanční zámky na Moravě*, in: Tomáš Knoz (ed.), *Morava v době renesance a reformace*, Brno 2001, s. 46–57.

Pavel Waisser (ed.), *Sgrafita zámku v Litomyšli*, Pardubice 2011.

15. Letohrádek královny Anny a letohrádek Hvězda

Jan Bažant, *Pražský Belvédér a severská renesance*, Praha 2006.

Ivan Prokop Muchka – Ivo Purš – Sylva Dobalová – Jaroslava Hausenblasová, *Hvězda, arcivévoda Ferdinand Tyrolský a jeho letohrádek v evropském kontextu*, Praha 2014.

16. Bartholomeus Spranger a Hans von Aachen: obrazy pro Rudolfa II.

Eliška Fučíková (ed.), *Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy*, Praha – London – Milano 1997.

Thomas Fusenig (ed.), *Hans von Aachen (1552–1615): Malíř na evropských dvorech* (kat. výst.), Berlin 2010.

Jiří Dvorský – Eliška Fučíková (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění. Od počátků renesance do závěru baroka II/1*, Praha 1989.

Lubomír Konečný (ed.), *Hans von Aachen in Context*, Praha 2012.

17. Karel Škréta: Oltářní obrazy pro pražské kostely a Pašijový cyklus

Jaromír Neumann, *Škrétové*, Praha 2000.

Lenka Stolárová – Vít Vlhas (edd.), *Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo* (kat. výst.), Praha 2010.

Jiří Dvorský – Eliška Fučíková (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění. Od počátků renesance do závěru baroka II/1–2*, Praha 1989.

18. Antonín Martin Lublinský; Jan Kryštof Handke; Josef Ignác Sadler

Milan Togner, *Antonín Martin Lublinský 1636–1690*, Olomouc 2004.

Milan Togner *Jan Kryštof Handke 1694–1774. Malířské dílo*, Olomouc 1994.

Milan Togner, *Barokní malířství v Olomouci*, Olomouc 2008.

Milan Togner, *Malířství 17. století na Moravě*, Olomouc 2010.

Ivo Krsek – Zdeněk Kudělka – Miloš Stehlík – Josef Válka, *Umění baroka na Moravě a ve Slezsku*, Praha 1996.

Ladislav Daniel, Evropská malířská centra a barokní Olomouc, in: Ondřej Jakubec – Marek Perůtka (edd.), *Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780. 3, Historie a kultura*, Olomouc 2011, s. 113–135.

19. Petr Brandl a Václav Vavřinec Reiner

Jaromír Neumann, *Petr Brandl 1668–1735* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 1968.

Pavel Preiss, *Václav Vavřinec Reiner*, Praha 2013.

Jiří Dvorský – Eliška Fučíková (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění. Od počátků renesance do závěru baroka II/1–2*, Praha 1989.

20. Carpofoforo Tencalla: fresky v Náměšti nad Oslavou

Martin Mádl, Zámek Ferdinanda z Verdenberka: sala terrena, in: Martin Mádl (ed.), *Tencalla II. Katalog nástěnných maleb Carpofofora a Giacoma Tencally na Moravě a v Čechách*, Praha 2013, s. 19–38.

Martin Mádl – Radka Miltová – Jana Zapletalová, Katalog nástěnných maleb, in: Martin Mádl (ed.), *Tencalla II. Katalog nástěnných maleb Carpofoara a Giacoma Tencally na Moravě a v Čechách*, Praha 2013, s. 39–92.

Jana Zapletalová, Tencallové a *Iconologia* Cesare Ripy: k metodám malířské a inventorské práce, in: Martin Mádl (ed.), *Tencalla I. Statě o životě a díle ticinských freskařů, o objednavatelích a o umělcích z jejich okruhu*, Praha 2012, s. 155–168.

21. Kostel sv. Michala v Olomouci a typologie sakrální architektury 17. století

Věra Naňková, K typologii české sakrální architektury 17. století, *Umění XXXIV*, 1986, s. 138–143.

Rostislav Švácha, The Church of St. Michael in Olomouc and Its Type, *Umění LXI*, 2013, s. 398–421.

Rostislav Švácha, The Type of Jean Baptiste Mathey's Church in Horní Jiřetín, *Czech and Slovak Journal of Humanities, Historia Artium 2/2014*, Olomouc 2014, s. 105–115.

22. Karlův most v Praze: barokní výzdoba

Kamil Novotný – Emanuel Poche, *Karlův most*, Praha 1947.

Ivo Kořán – Karel Neubert – Miloš Suchomel, *Karlův most*, Praha 1991.

Ondřej Šefců a kolektiv, *Karlův most*, Praha 2007.

23. Sala terrena zámku v Kroměříži

Martin Pavlíček, Sochařská výzdoba zámku, in: Ladislav Daniel – Marek Perůtka – Milan Togner (edd.), *Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži*, Kroměříž 2009, s. 77–95.

24. Stavby české radikálně barokní skupiny, debata o jejich autorství a jejich ohlas v díle Kiliána Ignáce Dientzehofera

Mojmír Horyna – Jaroslav Kučera, *Dientzenhoferové*, Praha 1998.

Petr Kratochvíl (ed.), *Velké dějiny země Koruny české: Architektura*, Praha 2009, s. 446–503.

Jakub Bachtík – Richard Biegel – Petr Macek (edd.), *Barokní architektura v Čechách*, Praha 2015.

25. Náhrobek Jana Václava hraběte Wratislawa z Mitrowitz

Oldřich J. Blažíček, *Ferdinand Brokof*, Praha 1986.

Alastair Laing, Fischer von Erlach's monument to Wenzel, Count' Wratislaw von Mitrowicz and its place in the typology of the pyramid tomb, *Umění XXXIII*, 1985, s. 204–218.

Martin Pavlíček, „Ležet v knihách“. K ikonografii náhrobku Jana Václava hraběte Vratislava z Mitrovic v kostele sv. Jakuba Většího v Praze, in: Jiří Roháček (ed.), *Epigraphica & Sepulcralia IV. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, Praha 2013, s. 331–344.

26. Novogotická zámecká architektura: Hluboká nad Vltavou, Lednice, Orlík nad Vltavou – autoři, stavebníci, dobový historicko-kulturní kontext

Jindřich Vybíral, *Století dědiců a zakladatelů*, Praha 1999.

Pavel Zatloukal, *Příběhy z dlouhého století*, Olomouc 2002.

Martin Krummholz, *Buquoyové Nové Hrady: Počátky krajinných parků v Čechách*, Praha 2013.

27. Zámek Kačina a architektura (neo)klasicismu v českých zemích

Taťána Petrasová, Hlava šestá /1780–1918, in: Klára Benešová (ed.), *Velké dějiny zemí Koruny české – architektura*, Praha 2009, s. 522–625.

Jiří Kuthan, *Aristokratická sídla v českých zemích 1780–1914*, Praha 2014.

28. Malířská rodina Mánesů

Naděžda Blažíčková-Horová, *Malířská rodina Mánesů*, Praha 2002.

Eva Reitharová, *Josef Mánes: Odkaz malířů Mánesovy rodiny*, Praha 2005.

29. Neorenesance a veřejné stavby; Národní divadlo a jeho malířská a sochařská složka

Zdeňka Benešová – Taťána Součková – Dana Flídrová, *Národní divadlo – historie a současnost budovy*, Praha 1999.

Jindřich Vybíral, *Česká architektura na prahu moderní doby. Devatenáct esejů o devatenáctém století*, Praha 2002.

30. Obecní dům v Praze a umělecké směry kolem roku 1900

Petr Wittlich a kolektiv, *Důvěrný prostor – nová dálka. Umění pražské secese*, Praha 1997.

Petr Wittlich, *Česká secese*, Praha 1982.

Petr Wittlich, *Sochařství pražské secese*, Praha 2000.

31. František Bílek a sochařství secese

Hana Larvová, *František Bílek (1872–1941)*, Praha 2000.

Petr Wittlich, *Sochařství české secese*, Praha 2000.

32. Bohumil Kubišta, malířská tvorba a úvahy o malířství

Mahulena Nešlehová, *Bohumil Kubišta*, Praha 1993.

Miroslav Lamač – Jiří Padrta, *Osmá a Skupina výtvarných umělců. Teorie, kritika, polemika*, Praha 1992.

33. Muzeum v Hradci Králové od Jana Kotěry

Rostislav Švácha, Poznámky ke Kotěrovu muzeu, *Umění XXXIV*, 1986, s. 171–179.

Vladimír Šlapeta (ed.), *Jan Kotěra 1871–1923: Zakladatel moderní české architektury*, Praha 2001.

Ladislav Zikmund-Lender – Jiří Zikmund (edd.), *Budova muzea v Hradci Králové: Jan Kotěra*, Hradec Králové 2013.

34. Otto Gutfreund, sochařská tvorba a úvahy o sochařství

Jiří Šetlík – Václav Erben (edd.), *Otto Gutfreund* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 1996.

Miroslav Lamač – Jiří Padrta, *Osmá a Skupina výtvarných umělců. Teorie, kritika, polemika*, Praha 1992.

35. Vila Tugendhat od Ludwiga Miese van der Rohe, její ideový obsah a její ohlas v české kritice 30. let 20. století

Zdeněk Kudělka – Libor Teplý, *Vila Tugendhat*, Brno 2001.

Dagmar Černoušková – Iveta Černá (edd.), *Mies v Brně: Vila Tugendhat*, Brno 2013.

Jan Sapák, *Ludwig Mies van der Rohe: Tugendhat: Dům na rozhraní dějin*, Brno 2013.

36. Jindřich Štyrský a Toyen

Karel Srp – Lenka Bydžovská, *Jindřich Štyrský*, Praha 2007.

Karel Srp, *Toyen*, Praha 2000.

37. František Kupka

František Kupka, *Tvoření v umění výtvarném*, Praha 1923.

Ludmila Vachtová, *František Kupka*, Praha 1968.
Miroslav Lamač, *František Kupka*, Praha 1984.
Karel Srp, *František Kupka. Geometrie myšlenek*, Praha 2012.

38. Televizní vysílač na Ještědu

Rostislav Švácha, *Karel Hubáček*, Praha 1996.
Rostislav Švácha (ed.), *Sial*, Praha 2010.

39. Pojetí informelu v českém umění

Český informel, Antonín Tomalík (kat. výst.), Galerie hlavního města Prahy, Praha 1991.
Mahulena Nešlehová, *Poselství jiného výrazu. Pojetí „informelu“ v českém umění 50. a 60. let*, Praha 1997.
Mikuláš Medek (kat. výst.), Galerie Rudolfinum, Praha 2002.
Vladislav Merhaut, *Grafik Vladimír Boudník*, Praha 2010.

40. Akční a konceptuální umění, konceptuální tendence v české fotografii po roce 1990

Pavčina Morganová, *Akční umění*, Olomouc 1999.
Pavel Vančát, *Mutující médium* (kat. výst.), Galerie Rudolfinum v Praze 2011.
Tomáš Pospiszyl (ed.), *Lukáš Jasanský, Martin Polák*, Praha 2012.

II. Dějiny evropského umění

41. Feidiova sochařská výzdoba Parthenónu na athénské Akropoli

Jiří Frel, *Feidias*, Praha 1964

42. Chrám Hagia Sofia v Cařihradě

Paolo Verzone, Byzantine Art, in: *Encyclopedia of World Art II*, London 1958, s. 770–776.
Robin Cormack, Istanbul, Hagia Sophia, in: Jane Turner (ed.), *The Dictionary of Art*, sv. 16, New York 1996, s. 591–595.

43. Iluminované evangeliáře karolinské doby

Irmgard Siede, Die Ausstattung der Liturgie, Bücher, Geräte und Textilie, in: Bruno Reudenbach (ed.), *Geschichte der bildenden Kunst in Deutschland, Bd 1. Karolingische und ottonische Kunst*, München – Berlin – London – New York 2009, s. 435–447, 460–466.

Florentine Mütherich, Malerei bis zum Ausgang des 11. Jahrhunderts, in: Hermann Fillitz (ed.), *Propyläen Kunstgeschichte. Das Mittelalter I*, Berlin 1969, s. 127–131, č. kat. 16–19, 25, 38, 41a, V, VII, IX, X, XI.

44. Románská architektura v Cluny

Kathryn Morrison – Brenda Botton – Cluny Abbey, in: Jane Turner (ed.), *The Dictionary of Art*, sv. 3, New York 1996, s. 474–479.

45. Opat Suger a chrám Saint Denis

Erwin Panofsky, *Skutky opata Sugera. Bernard z Clairvaux opatu Sugerovi. Nač je v chrámu zlato. Suger, opat ze Saint-Denis*, Praha 2003.

46. Giotto: obrazy pro Padovu a Assisi

Angelo Tartuferi, *Giotto*, Praha 2010.

47. Hubert a Jan van Eyck: Gentský oltář

Jarmila Vacková, *Van Eyck*, Praha 2005.

48. Sixtinská kaple ve Vatikánu

Fabrizio Mancinelli, *The Sistine Chapel*, Città del Vaticano 2000.

Frank Zöllner – Christof Thoenes – Thomas Pöpper, *Michelangelo 1475–1564. Dílo*, Praha 2008.

Jan Vladislav (ed.), *Michelangelo. Podoba živé tváře*, Praha 1964.

49. Michelangelo Buonarroti: náhrobek papeže Julia II. della Rovere

Frank Zöllner – Christof Thoenes – Thomas Pöpper, *Michelangelo 1475–1564. Dílo*, Praha 2008, zvlášť s. 60–66, 230–234, 417–424.

Anthony Hughes – Caroline Elam, Michelangelo, in: Jane Turner (ed.), *The Dictionary of Art*, sv. 21, London 1996, s. 431–461 (zde další literatura).

John Pope-Hennessy, Michelangelo, the Tomb of Pope Julius II, in: idem, *Italian High Renaissance and Baroque Sculpture*, London 1996, s. 81–109, 425–435.

Jan Vladislav (ed.), *Michelangelo. Podoba živé tváře*, Praha 1964.

Erwin Panofsky, The first two projects of Michelangelo's Tomb of Julius II, *Art Bulletin* **IXX**, 1937, 561ff.

Christopher Hibbert, *Řím*, Praha 1998.

50. Il Gesù: architektura a jeho umělecká výzdoba

Rudolf Wittkower – Irma Jaffe (edd.), *Baroque Art: The Jesuit Contribution*, New York 1972.

Petra Nevimová, Několik poznámek k jezuitské ikonografii, in: Olga Fejtová – Václav Ledvinka – Jiří Pešek – Vít Vlnas (edd.), *Barokní Praha – Barokní Čechie 1620–1740. Sborník příspěvků z vědecké konference o fenoménu baroka v Čechách*, Praha 2004, s. 389–402.

Rolf Toman (ed.), *Baroko*, Praha 1999.

51. Symbolismus v italské barokní architektuře a její ohlas v Čechách: S. Ivo alla Sapienza a S. Lorenzo v Turíně

Rudolf Wittkower, *Art and Architecture in Italy: 1600–1750*, New York 1959, 1973 aj.

Anthony Blunt, *Borromini*, Cambridge 1979.

Harold Alan Meek, *Guarino Guarini and His Architecture*, New Haven 1990.

52. Caravaggio: obrazy v kaplích Contarelli, Cerasi a Cherubini v Římě

John Spike – Michèle Kahn Spike, *Caravaggio with Catalogue of Paintings on CD-ROM*, Abbeville Press, New York – London 2001.

Gilles Lambert, *Caravaggio*, Praha 2010.

53. Riberovo pojetí člověka: Opilý Silén, Maddalena Ventura, Mrzák, Sv. Januarius

Ladislav Daniel, *Mezi erupcí a morem. Malířství v Neapoli 1631–1656* (kat. výst.), Praha 1995.

54. Rubens: počátky formování stylu a inspirační zdroje; obrazy pro Prahu

Ivo Krsek, *Petrus Paulus Rubens*, Praha 1990.

Jiří Kotalík (ed.), *Národní galerie v Praze. Sbírká starého evropského umění – Sbírká starého českého umění*, Praha 1985.

Lubomír Konečný, Rubensovo Umučení sv. Tomáše: Ikonografický komentář, *Umění* **XXVI**, 1978, s. 211–247.

55. Vermeer: Malířské umění (Sedlmayr a Liedtke)

Hans Sedlmayr, Jan Vermeer: Sláva malířského umění, in: *Festschrift Hans Jantzen*, Berlin 1951.

Walter Liedtke, Johannes Vermeer, The Art of Painting, in: Walter Liedtke – Michiel C. Plomp – Axel Ruger (edd.), *Vermeer and the Delft School* (kat. výst.), The Metropolitan Museum of Art New York 2001, s. 394–398.

56. Gian Lorenzo Bernini a jeho práce pro kardinála Scipione Borgheseho

Anna Coliva – Sebastian Schütze (edd.), *Bernini scultore. La nascita del Barocco in Casa Borghese* (kat. výst.), Roma 1988.

Torgil Magnuson, *Rome in the Age of Bernini I, II.*, Stockholm – New Jersey 1982–1986.

Rudolf Wittkower, *Bernini. The Sculptor of the Roman Baroque*, London 1997.

57. Anglické parky – Anglie, Německo, Rakousko – proměny stylu, koncepce, vztahy k literatuře a výtvarnému umění, architekti

Hanno-Walter Kruft, *Dejiny teórie architektúry*, Bratislava 1993, s. 280–297.

Taťána Petrasová, The origins of Prague neo-Gothic Architecture, *Umění XLIV*, 1996, s. 499–513.

Pavel Zatloukal, *Příběhy z dlouhého století*, Olomouc 2002.

58. Auguste Rodin: Občané Calais a Brána pekel

Raphael Masson – Veronique Mattiussi, *Rodin*, Paris 2004.

Antoinette Le Normand-Romain, *Rodin. The Gates of Hell*, Paris 1999.

Antoinette Le Normand-Romain – Annette Haudiquet, *Rodin. The Burghers of Calais*, Paris 2001.

59. Gottfried Semper a Opera v Drážďanech

Jindřich Vybíral, *Česká architektura na prahu moderní doby. Devatenáct esejů o devatenáctém století*, Praha 2002.

Winfried Nerdinger – Werner Oechslin (edd.), *Gottfried Semper 1803–1879, Mnichov – Curych* 2003.

60. Imprese, improvizace a kompozice Wasilije Kandinského

Jaroslav Bláha, Vasilij Kandinskij a Arnold Schönberg 1. – 3. část, *Ateliér*, 2000, č. 18–20, s. 2.

Wasilij Kandinsky, *O duchovnosti v umění*, Praha 1998.

Düchting Hajo, *Vasilij Kandinskij 1866–1944*, Köln 1993.

61. Pablo Picasso ve sbírkách NG v Praze

Eva Petrová, *Picasso v Československu*, Praha 1981.

Carsten-Peter Warncke – Ingo Walther (edd.), *Pablo Picasso*, Köln 1991.

62. Mistři Bauhausu: Josef Albers a Oskar Schlemmer

Karin von Maur, *Oskar Schlemmer*, München 1982.

Karin Tomas (red.), *Josef Albers: Eine Retrospektive*, Köln 1988.

Hans Maria Wingler, *Das Bauhaus. 1919–1933 Weimar Dessau Berlin und die Nachfolge in Chicago seit 1937*, Köln 1975.

63. Jean Dubuffet a art brut

Jean Dubuffet, *Dusivá kultura*, Praha 1998.

Jan Kříž, *Jean Dubuffet*, Praha 1989.

64. Dvě galerie v New Havenu od Louise Kahna

Louis Kahn, Tato věc architektury, *Stavba VI*, 1999, č. 2, s. 40–41.

Louis Kahn, *Ticho a světlo*, Praha 2002.

Robert McCarter, *Louis I. Kahn*, London – New York 2005.

65. Nedokonalost ve fotografii, snapshot a trash fotografie

Michal Nanoru, *Only the good ones* (kat. výst.), Galerie Rudolfinum Praha 2014.

Roman Buxbaum (ed.), *Artists for Tichý, Tichý for Artists*, Eschen 2013.

Charlotte Cotton, *The Photography as Contemporary Art*, London 2004.

III. Historiografie dějin umění

66. Giorgio Vasari, *Životy nejvýznačnějších malířů, sochařů a architektů I., II.* [Praha 1976–1977, přeložil Pavel Preiss (ve skutečnosti Jan Vladislav)]; Praha 1998, přeložil Jan Vladislav.

67. Ascanio Condivi, *Život Michelangela Buonarrotiho* [Jan Vladislav (ed.), *Michelangelo. Podoba živé tváře*, Praha 1964, s. 255–305].
68. Benvenuto Cellini, *Vlastní životopis* (Praha 1960, přeložili Josef Mach a Adolf Felix, předmluvu a vysvětlivky napsal V. V. Štech).
69. Andrea Palladio, *Čtyři knihy o architektuře* (Praha 1958, přeložila Libuše Macková).
70. Nicolas Poussin, *Dopisy a dokumenty* (Praha 2002, přeložila Jitka Hamzová).
71. Jan Kryštof Handke, *Vlastní životopis* [Leoš Mlčák (ed.), Olomouc 1994].
72. Johann Joachim Winckelmann, *Dějiny umění starověku* (Praha 1986, přeložil Jiří Stromšík).
73. Max Dvořák, *Umění jako projev ducha* (Praha 1936, přeložila Věra Urbanová, sestavil Josef Pečírka).
74. Max Dvořák, *Katechismus památkové péče* (Praha 1991; Praha 2004, přeložil Jaroslav Petrák).
75. Erwin Panofsky, *Význam ve výtvarném umění* (Praha 1981, přeložil Lubomír Konečný).
76. Ernst Hans Gombrich, *Umění a iluze: Studie o psychologii obrazového znázorňování* (Praha 1985, přeložila Miroslava Tůmová).
77. André Chastel, *Vyplenění Říma: od manýrismu k protireformaci* (Brno 2003, přeložil Ivo Lukáš).
78. Meyer Schapiro, *Dílo a styl* (Praha 2006, přeložili Diana Kösslerová, Jan Valeška).
79. Ladislav Kesner (ed.), *Vizuální teorie: současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech* (Jinočany 1997; 2. rozšířené vydání Jinočany 2005).

IV. Teorie a dějiny památkové péče. Muzeologie

80. Památková péče a její místo v systému ochrany hmotného kulturního dědictví. Památkový fond, památkové hodnoty, metody památkové péče.

Václav Richter, Památková péče (1973), in: Bohumil Samek (ed.), *Umění a svět*, Praha 2001, s. 353–383.

Ivo Hlobil, Památková péče bez teorie je nonsens (1988), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 158–163.

Ivo Hlobil, Monumentika a památková péče (1995), in: ibidem, s. 176–177.

Vladimír Czumalo, Teoretická východiska a předpoklady památkové péče, in: Vladimír Czumalo – Jiří T. Kotalík et al., *Péče o architektonické dědictví, I. díl*, Praha 2008, s. 11–26.

Vojtěch Láska, Hodnota, autenticita a integrita stavebního díla minulosti – teorie a praxe, *Památky středních Čech XIV*, č. 2, 2000, s. 1–27.

Petr Kroupa, Základní principy památkové péče? (Detektivní pátrání), *Zprávy památkové péče LXI*, 2001, s. 301–313.

81. Purismus, stylová jednota a přísná konzervace (V. Le-Duc, J. Ruskin, W. Morris, J. Mocker). Činnost Ústřední komise pro výzkum a zachování stavebních památek. Význam díla A. Riegla a M. Dvořáka.

Ivo Hlobil – Ivan Kruis (edd.), *Moderní památková péče*, Praha 2003.

Max Dvořák, *Katechismus památkové péče*, Praha 2004.

Petr Kroupa, Čas a autenticita památky, *Zprávy památkové péče LXIV*, 2004, s. 431–442.

Vratislav Nejedlý, Vznik a vývoj státem organizované památkové péče v českých zemích od počátků do konce habsburské monarchie, in: Vladimír Czumalo – Jiří T. Kotalík et al., *Péče o architektonické dědictví, I. díl*, Praha 2008, s. 29–44.

Miles Glendinning, *The conservation movement: a history of architectural preservation: antiquity to modernity*, London 2013.

82. Organizace, teorie a praxe československé památkové péče mezi lety 1918–1938. Z. Wirth, V. Birnbaum. Syntetická metoda V. Wagnera a její uplatnění v poválečné památkové péči.

Kristina Uhlíková, *Zdeněk Wirth, první dvě životní etapy (1878–1939)*, Praha 2010.

Zdeněk Wirth, Vývoj zásad a praxe ochrany památek v období 1800–1950, *Umění V*, 1950, s. 105–116, 198–199.

Ivo Hlobil, Vojtěch Birnbaum – život a dílo v dobových souvislostech (1987), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 119–124.

Václav Wagner, *Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana*, Praha 2005.

Ivo Hlobil, Václav Wagner – strážce estetického působení památky (1987), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 134–139.

Vojtěch Birnbaum, Památkářská idea (1931), in: idem, *Vývojové zákonitosti v umění*, ed. Ivo Hlobil, Praha 1987, s. 345–347.

Petr Štoncner, Organizační vývoj státní památkové péče v letech 1918–1945, in: Vladimír Czumalo – Jiří T. Kotalík et al., *Péče o architektonické dědictví, I. díl*, Praha 2008, s. 45–94.

83. Česká památková péče mezi lety 1958 a 1987. Zákon o kulturních památkách a vymezení kulturních památek. Vybrané příklady obnovy památek.

Ivo Hlobil, Poznámky k pozici památkové péče za totalitní a počínající demokratické vlády (1990), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 60–69.

Zákon č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách.

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Dagmar Sedláková, Evidence kulturních památek padesát let po vydání zákona č. 22/1958 Sb, *Zprávy památkové péče LXVIII*, 2008, s. 428–431.

84. Péče o historická města (městské památkové rezervace). Péče o hrady a zámky a jejich mobiliáře.

Ivo Hlobil, *Teorie městských památkových rezervací (1900–1975)*, Praha 1985.

Karel Kibic – Aleš Vošahlík, *Památková ochrana a regenerace historických měst v České republice 1945–2010*, Praha 2011.

Kristina Uhlíková, *Národní kulturní komise 1947–1951*, Praha 2004.

Metodika instalace a reinstalace zámeckých objektů, Národní památkový ústav.

Principy památkového urbanismu, Praha 2000.

85. Současná právní úprava státní památkové péče v ČR a její organizační struktura. Mezinárodní instituce (UNESCO, ICOMOS) a význam mezinárodních předpisů k ochraně kulturního dědictví.

Jana Poláková (ed.), *Mezinárodní dokumenty o ochraně kulturního dědictví*, Praha 2007.

Mezinárodní charta o zachování a restaurování památek a sídel, *Zprávy památkové péče LXXIV*, 2014, s. 251–252.

Jiří Varhaník, *Zákon o státní památkové péči: komentář*, Praha 2011.

Josef Štulc, Mezinárodní společenství památkářů na rozcestí – 17. generální shromáždění ICOMOS ve znamení zásadních názorových rozporů, *Zprávy památkové péče LXXII*, 2012, s. 68–71.

86. Počátky moderního restaurování v českých zemích a Vincenc Kramář. Charakteristika československé restaurátorské školy a Bohuslav Slánský. Evropské srovnání a Cesare Brandi.

Ivo Hlobil, Vincenc Kramář – organizátor a teoretik moderního restaurování uměleckých děl v Československu (2002), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 128–133.

Ivo Hlobil, K výtvarnému aspektu československé restaurátorské školy (1982), in: idem, *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*, ed. Marek Perůtka, Praha 2008, s. 29–42.

Cesare Brandi, *Theory of Restoration*, Roma 2005 nebo Cesare Brandi, *Teorie restaurování*, Kutná Hora 2000.

Salvador Muñoz Viñas, *Contemporary Theory of Conservation*, Oxford 2005.

Vratislav Nejedlý, České restaurování ve druhé polovině 20. a na počátku 21. století, *Zprávy památkové péče* LXVIII, 2008, s. 365–375.

87. Sběratelství umění od počátků (antika a středověké pokladnice); kabinety umění a kuriozit (do 17. století); obrazárna olomouckých biskupů

Pavel Štěpánek, *Obrysy muzeologie*, Olomouc 2002.

Friedrich Waidacher, *Průručka všeobecné muzeologie*, Bratislava 1999.

Ladislav Daniel, Obrazárna, in: Ladislav Daniel – Marek Perůtka – Milan Togner (edd.), *Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži*, Kroměříž 2008, s. 151–170.

Ladislav Daniel, Evropská malířská centra a barokní Olomouc, in: Ondřej Jakubec – Marek Perůtka (edd.), *Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780. 3, Historie a kultura*, Olomouc 2011, s. 113–135.

Milan Togner (ed.), *Kroměřížská obrazárna. Katalog sbírky obrazů arcibiskupského zámku v Kroměříži*, Kroměříž 1998.

88. Vznik veřejného muzea; příklady z Francie, Anglie, Německa; muzejnictví ve střední Evropě do roku 1850

Pavel Šopák a kolektiv, *Vademecum muzeologie*, Opava 2012.

Pavel Štěpánek, *Obrysy muzeologie*, Olomouc 2002.

Olaf Hartung, *Kleine deutsche Museumsgeschichte. Von der Aufklärung bis zum früherer 20. Jahrhundert*, Köln – Weimar – Wien 2010.

89. Muzea umění v 19. a 20. století – příklady z Evropy a USA; uměleckoprůmyslová muzea v Evropě v 19. a na počátku 20. století

Pavel Šopák a kolektiv, *Vademecum muzeologie*, Opava 2012.

Olaf Hartung, *Kleine deutsche Museumsgeschichte. Von der Aufklärung bis zum früherer 20. Jahrhundert*, Köln – Weimar – Wien 2010.

90. Národní galerie v Praze a její organizační předchůdci, osobnosti Vincence Kramáře, Josefa Cibulky a Jiřího Kotalíka; Moravská galerie v Brně a její předchůdci; veřejné galerie v českých zemích po roce 1950.

Vít Vlnas (ed.), *Obrazárna v Čechách 1706–1918. Katalog výstavy Národní galerie v Praze*, Praha 1988.

Petr Tomášek a kolektiv, *Moravská národní galerie*, Brno 2011.

Pavel Zatloukal (ed.), *Muzeum umění Olomouc 1952–1992*, Olomouc 1993.

Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění*, Praha 1995. – jednotlivá hesla.

Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění – dodatky*, Praha 2006. – jednotlivá hesla.